

intellige, quo ad dominos tantum, qui laborant super rebus suis, de quo labore abstinere nō possent, sine suo dāno: quo verō ad ceteros, secundū Papam Eugenium III. omnes opifices, qui salario conducuntur, pro suis laboribus, siue pauperes, siue diuites fuerint, ab obligatione ieiunij exempti sunt: quod priuilegium, non tantum est speciale, vt sentit Siluester, quin potius; sit iuris communis declaratio, ait Nauarius.

Quinto, quo ad impotētes, excusantur similiter, & pregnantēs, & lactantes, si debilitas eas impedit, & tales esse possent, ut peccarent aliter faciendo, ob periculum abortus, & infantium fraudem: si autem sunt rustica, & potentes in vna refectioe, ita sufficienter comedere, ut de eis non sit dubitandum, non video, cur erunt exemptæ, ait Caietanus. Excusantur etiam vxores, quando importunantur a maritis; quod intellige, si ipsis non parent, sequerentur iurgia, rixæ, blasphemix, verbera, & similia scandala, possent tamen cum licentia sui sacerdotis conscientiam ferenare. Sexto, quo ad maius bonum excusantur concionatores, lectores, scriptores, & studentes pro officijs publicis, si quando ex officio ad hæc teneantur, vel ex mandato superioris id faciant, sin autem ex propria uoluntate, non excusantur, nisi id, pro quo laborant, sit maius bonum, ut sunt opera misericordix corporalia, & spiritualia, & non esset alius, qui hæc faceret, nec solum hoc sufficit, nam si eligeret hoc maius bonum facere principaliter, vt a ieiunio se excusaret, non aliqua mercede, non excusaretur, ait Siluest. & Nauar. secus autem si principaliter, ob charitatem, & secundario, propter alias causas, induceretur. Qui vires tales habent, vel impedimenta talia, vt totam quadragesimam ieiunare non possint, tenentur saltem ieiunare ter in hebdomada, vel plus, vel minus, pro vt cognoscunt, se posse ferre: & ita præceptum adimplent: quod enim excusat a parte, non excusat a toto. Quo verō ad esum ciborum vetitorum, dico, soli infirmi, in lecto decubantes, decrepiti, & infantes, carnibus, & lacticijs, in diebus ieiuniorum, uti possunt: ceteri verō qui aliquam iustam causam habent, hoc facere non possunt, sine licentia vtriusque medicī: scilicet corporalis, & spiritualis. Ne putes dispensationem medicī spiritualis tibi suffragari, si fides medicī temporalis verum non expulerit, sed mendicatio fauore impetrata, aut alio falso intuitu procurata. Medicus spiritualis Regularibus, est suus Prælatus, sæcularibus, est suus Episcopus, vel curatus, vbi non est Episcopus, uel Vicarius, & quando ad eos accessus haberi non potest, erit suus Parochus, uel confessorius. Dico amplius, quamuis dispensatio sit legitime impetrata, si postea ad talem dispositionem uenerit, ut commodè, & sine periculo, posset uesci & sustentari cibus ieiunio solitis, a carnibus, & ouis abstinere debet, alias mortaliter peccat. Item si propter infirmitatem, Quadragesimam uiolauerit, si postea, ita conualuerit, ut ieiunare posset, uel saltem a carnibus abstinere, reliquum Quadragesimæ tempus obliterare tenetur, ait D. Ant. parte 2. tit. 7. c. 2. cui adheret Nauar. quo supra. Vnde dispensationes Prælatorum debent fieri, cum hac reuerentia scilicet (donec necessitas durat) ut Neapoli obseruatur.

Queritur, an frangens ieiuniū, toties peccat, quoties illud frerit? Respon- detur. Cum in ieiunio tria prohibeantur, ut dictum est supra, scilicet esus carnū, lacticij, ieiuniumque, cœna plusquā semel in die, & horæ anticipatio, non vnica responsione huic quæsito satisfieri potest: ideo dico, si quis ieiunium frerit, per cibi ueluti sumptionem, toties peccat, quoties, vna die, res prohibitas comederit, & quadragesima, toties de nouo peccat, quoties toto tempore quadragesimæ, cibos prohibitos sumpserit: si autem frangatur pluribus cœnis, uel per horæ anticipationem, non erunt noua peccata, nouos lumere cibos, eadem die ratio diuinitatis, ut ait Caietanus. 2. 2. q. 147. art. 8. est: nam carniū prohibi-

Impotentes excusantur & pregnantēs.

Vxores importunant a maritis, excusantur. Concionatores, lectores, scriptores, & studentes.

Excusati

a ieiunio quia comedere debet.

Dispensatio in ieiunio quando non ualet.

Qui dispensat in ieiunio.

Et

Dubium.

Frangens ieiunium quoties peccat.